

KATSKIĻU ATSKAŅAS

3x3 Katskiļos avīze #1

2017. g. 15. augustā

Dziediet, mani lūgti viesi,
Pa visiemi kaktiņiem!
Citam devu sāli, maizi,
Citam jauku valodiņu.

Tā kā mūsu tautai ir milzīga dziesmu dažādība un milzīga dažādība cilvēkiem, kas te ir atbraukuši baudīt Katskiļu kalnus un brīnišķīgo gaisu, mēs ne tikai iemācīsimies bagātu dziesmu pūru, un kā tās dziedāt, bet mēs arī iemācīsimies viens no otra par mūsu dažādām dzīvēm. Nevienam citam nav tāda dzīve, kāda tev ir! Tātad, dalies!

Dziesmās kādreiz ir liriska valoda – būtu interesanti sadzirdēt kādā tonī mēs vienu otru uzrunājam. Kādā ritmā mēs viens uz otru runājam. Tas var iespaidot, kā mūs dzird un kā uz mums reaģē. Es pati kādreiz runāju dziedot! Kā ar tevi?

Kamēr mēs esam kopā šonedēļ, visi saskaņosimies dziedot. Ne tikai caur Brigitas kustībām rīta vingrošanā, bet arī sadziedot, mēs savilksimies kopā kā grupa, kā kopiena. Pricājos, ka mēs ik gadu tiekamies. Jo biežāk braucu, jo vairāk gribas braukt!

Mums šogad ir īpaši unikāla iespēja mācīties par latviešu dziesmām, jo mums pasniedz lekcijas “Kas ir latviska mūzika?” Andrejs Jansons. Kas būtu iedomājies, ka mums būs šī izdevība mācīties no tik zinoša cilvēka! Arī dziļāk iepazīsim pētījumus par latviešu tautasdziesmām ar Baibu Krogzemi.

Andris Straumanis un Viesturs Zariņš mums stāstīs par seniem iebraucējiem ASV un Kanadā – veclatviešiem. Nekur iepriekš nav tāda lekcija bijusi. Par šodienas Latvijas politiku mums stāstīs Ilmārs Mežs. No šiem lektoriem arī varēsim mācīties, kā meklēt mūsu radu rakstus.

Domājot tālāk par mūsu 3x3 kopienu, mēs visi esam kā koris, sadzīvojot šajā nometnē. Es esmu diriģents, bet es nedziedāšu tavā balsī. Tikai TU vari dziedāt savā balsī! Atceries, ka atskaitot to, ja aranžējumam ir disonance, mums ir jatiecās uz harmonisku skaņu!

Visās ievirzēs var ierasties bez iepriekšējām zināšanām. Piemēram, makšķerēšanā Maksis atgādina, ka viņam ir makšķeres un liela māka, un viņš ar prieku dalās ar savu pieredzi. Ej savās ievirzēs ar atvērtu prātu un sirdi!

Mani personīgie mērķi šonedēļ: rīkot fenomenālu nometni, un – jo mazāk darīt, jo labāk! Es priecājos strādāt gadu gaitā, saliekot nometnes programmas un savēlot darba spēkus, bet te vēlos kopā ar jums priecāties par vidi, citam par citu, un par jauno informāciju, ko smelšu no lektoriem.

Strādāsim kopā, dziedāsim kopā, smiesimies kopā un mācīsimies viens no otra!

Helēna Vīksniņa

Jautājumi uzdoti Gunai

Kriškānei

Kāda Tava loma 3x3 nometnēs?

Esmu atbraukusi no Latvijas. Un esmu šeit vienlaicīgi gan darbā, gan atvaļinājumā.

Šis ir jau ceturtais gads, kopš esam spējuši pārliecināt Latvijas valdību, ka 3x3 kustība visā pasaulē ir fenomens, ko ir jāatbalsta. Katru gadu notiek astoņi 3x3 saieti – pa diviem ASV, Lielbritānijā un Latvijā, pa vienam Austrālijā un Īrijā. Nākošgad tiks rīkota pirmā 3x3 nometne Vācijā. Šo nometņu atbalstam naudu saņemam no Kultūras ministrijas.

Papildus 3x3 nometnēm tiek atbalstīta arī 2x2 nometnes rīkošana, kas jau trešo gadu pēc kārtas notiek Latvijā.

Es esmu tas cilvēks, kas palīdz apsaimniekot Kultūras ministrijas piešķirto finansējumu, sagatavo visas atskaites Kultūras ministrijai, kā arī atbild par šīs naudas lietderīgu izmantošanu. Man ir ļoti laba komunikācija ar visu nometņu vadītājiem, taču es uzskatu, ka labāk vienreiz pašam redzēt, nekā trīs reizes dzirdēt. Tāpēc cenšos piedalīties pēc iespējas vairāk nometnēs un pati būt "iekšā" – sajūst katras nometnes īpašo gaisotni. Šogad Katskiļi ir jau ceturtnā nometne, kurā piedalos.

Ja vaicā, cik gadu esmu 3x3, tad mana atbilde ir, ka es to nevaru izmērīt gados. Mans mērs ir brīvajā laikā un nakts stundās, kas pavadītas rakstot projektus, lai saņemtu papildus finansējumu nometnēm. Mans mērs ir arī nodejoto danču kilometri un medus burciņas, kas izlaizītas balss atgūšanai pēc Nīkšanām. Mans mērs ir nometnēs apgūtais un pašas rokām darinātais: viena kokle, trīs celotas jostas, arheoloģiskais tērps ar rotām, ādas zābaki un trīs pāri pastalu, ar rokām šūti četri krekli, neskaitāmas krustdūrienu aroces un mauči, divas zīdā apgleznotas šalles. Un šī ir tikai 14. nometne manā dzīvē!

Kaut esi sekojusi mūsu darbībai, kas Tevi pārsteidz, ko nesagaidīji?

Kopš 2014. gada esmu lasījusi "grāmatu," kuras nosaukums ir "3x3 Katskiļos" – esmu iztēlojusies gan ieviržu vadītājus, gan dalībniekus, kas ik gadu augustā šeit ierodas. Domās esmu bijusi klāt visās nometnes norisēs, staigājusi pa Katskiļu kalniem, peldējusies ezerā, satikusi lāčus... Un tagad jāsaka, ka var iztēloties, ko vēlies, bet īstenība ir daudz spilgtāka, krāsās bagātāka un sajūtās garšīgāka.

Zinu, ka esi te bijusi tikai vienu dienu, bet vai mani kādas atšķirības ar Gaŗezeru?

Vienā dienā ir grūti atrast atšķirības, bet vispirms jau ir cita apkārtnē, daba. Varbūt tas ir savādi, bet es necenšos meklēt atšķirības, bet gan kopējo – to, kas mūs visus vieno.

Ko Kultūras ministrijas atbalsts dod?

Jau sākumā teicu, ka, manuprāt 3x3 kustība ir fenomens. Ja Latvijas valsts un valdības līmenī tiek runāts un rakstīts par latviešu gara mantojuma saglabāšanu, uzturēšanu un nodošanu nākošajām paaudzēm, tad šis ir tas "dzīvais" veids, kā tas tiek darīts visā pasaulē. Lai arī 3x3 kustība ir daudzus gadus spējusi pastāvēt bez papildus Latvijas valsts finansējuma, ir ļoti patīkami apzināties, ka darbs, kas ticis veikts visu šo laiku, ir novērtēts un saprasts.

Kultūras ministrijas atbalsts pirmām kārtām dod iespēju uz ASV nometnēm atbraukt vairākiem vieslektoriem no Latvijas, kas manuprāt, ir svarīgi, jo tikai abpusēji dodot un ņemot, ir iespēja bagātināties un virzīties uz priekšu.

Citi novērojumi, ar ko gribētu dalīties?

Gan iepriekšējo nedēļu Gaŗezerā, gan šonedēļ šeit baudu to, kas ikdienā Latvijā bieži paslīd garām – apkārtējo cilvēku smaidus, atvērtību, nesteidzību un mierīgas sarunas.

Par veclatviešiem stāsta Andris Straumanis un Viesturs Zariņš

Pēcpusdiena. Latviešu tautas vētrainā un vijīgā vēsture vilina ap 25 3x3 dalībniekiem spraigā solī doties pa meža takām uz Atpūtas namu klausīties par ASV un Kanādas veclatviešiem: gan nacionalistiem, gan socialistim, gan anarchistiem, gan baptistiem. Aizrautīgie un zinīgie stāstītāji: Viskonsīnas Universitātes profesors, trīs reiz Katskiļu nometnes nometnotājs, vēsturnieks, *Latvians Online* galvenais redaktors (2000-12) Andris Straumanis un Anglijā dzimušais matemātiķis, informātikas jomā strādājošais Kanādas sabiedriskais darbinieks, vēstures pētnieks Viesturs Zariņš.

Andris, žurnālistikas grādu ieguvis, meklēja kuŗā jomā vēlētos izglītību turpināt, gluži nejauši “uzdūries veclatviešu tēmai.” Uzgājis pirms Otrā pasaules kara ASV publicētu periodiku, tā viņu intrīgējusi. 1980-os gados tā vēl bijusi grūti atrodamā. Iznāca pētīt ASV privātarchīvus, bibliotēku krājumus, vēlāk pieejamos materiālus arī Latvijā un citur Eiropā. Akurātā periodisko izdevumu pētīšana novedusi pie iedziļināšanās indivīdu dzīvesstāstos.

Viesturs tika dziļāk ierauts Kanādas veclatviešu pētīšanā ap 2008. gadu, kad Andris *Latvians Online* forumam lūdza rakstus par latviešu “kolonijām.” Kā viņš pats saka: “Nevarēju izkāpt no kosmosa melnā cauruma, bezdibenis arvien prasīja papildināt jau uzzināto par veclatviešiem.” Nu top Viestura grāmata

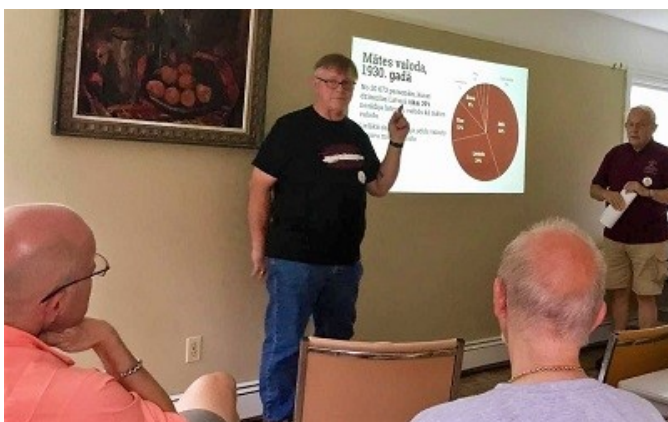

Latvian Pioneers, Socialists and Refugees in Manitoba.

Lektoriem 3x3 lekciju ciklam sagatavoti atsevišķi stāstījumi par veclatviešu tēmu, bet jau pirmajā dienā tie atbilstoši papildināja viens otra teikto. Andris iztirzāja vārdu “veclatvietis.” Par veclatviešiem jau sevi neapzīmēja pirms Otrā pasaules kara latviešu ieceļotāji, bet šo apzīmējumu tiem deva pēc kara “trimdinieki” un prese. Cik latviešu īsti bija ieobraukuši ASV pirms Otrā pasaules kara? Ilggadīgi dažādus avotus rūpīgi pētot, Andris cenšas nonākt pie skaidra secinājuma. Uzticami fakti tomēr grūti atrodami, ir daudz nepamatotu skaitļu periodikā, arī monografijās. Pat 1930. gada ASV tautas skaitīšanas dati ir mulsinoši, jo uzdotā “mātes valoda” Latvijā (Krievijā) dzimušajiem visvairāk bija jidišs, arī vācu un krievu. Tikai 29% tautas skatīšanā apzināto latviešu “mātes valoda” bija latviešu. Andra slēdziens: ASV 1930. gadā bija ap 15,000 etnisko latviešu, ne 8,000, ne 75,000, ne *Brooklyn Daily Eagle* 1925. gadā minētie “300,000 Thrifty Letts in USA.”

Kopceļojums pa Ziemeļamerikas veclatviešu sētām un dēkām ir iesācies. Klausoties dalībnieku jautājumus un piebildes, varbūt ievirzi tik pat labi varētu aprakstīt ar Viestura ierosināto filozofisko virstēmu: “Pagātne/tagadne/nākotne: Kas latviešu diasporā izzudīs, kas atkārtosies?”

Sarma Muižniece Liepiņa

Kas es esmu? Varianti iepazīšanās vakarā

Kas es esmu? Vai man ir četras kājas? Vai es esmu pelēks? Vai dzīvs vai miris? Vai esmu īsts?

Tādi jautājumi atskanēja Iepazīšanās vakarā, kad cilvēki staigāja apkārt ar zīmītēm uz pierēm un viņiem bija jāmin, kas viņi tādi ir. Atbildēs varēja būt gan cilvēki šajā 3x3 nometnē, gan tādi kā Kristaps Porzingis, Rainis, gan pasaku tēli Pīkstīte, Kriksis un Melnais runcis, gan parasti dzīvnieki – kurmis, zebra, utt. Bijām spiesti viens ar otru sarunāties.

Kas mēs esam? Kas mūs vieno kā cilvēkus, kā latviešus, kā trīsreiztrīsniekus? Tos jautājumus atbildējam pa komandām un

izveidojām savu ģerboni. Mūs kā cilvēkus vieno daba, saule, acis, mute un mīlestība. Mūs kā latviešus visās komandās vieno valoda un dziesma. Kā trīsreiztrīsniekus vieno šī nometne, tālie ceļi ko uz šejieni mērojam, ģimenes visās paaudzēs, skaistais Katskilu kalns, kas redzams caur karogiem pie ēdamzāles.

Kas mēs esam? Vakārā ar kustībām tēlojām frikadeļu zupu, Melno bruņinieku, ezi, budēļus, kopkori Dziesmu svētkos – un pārējiem komandas dalībniekiem bija jāuzmin. Zīmējām Ziemeļmeitu,

kūleni, pāršanos, "Rīga dimd" – un arī to komandas minēja. Dungojām dziesmas par sauli, ūdeni, putniem, kaņavīriem – un komandas minēja.

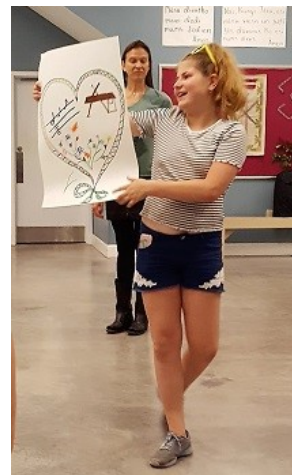

Kas mēs esam? Kas ir šīs 3x3 nometnes ieviržu, nodarbību, vakara programmu un administrācijas vadītāji? Mūs iepazīstināja ar visiem, kas šo nedēļu gādā, lai mums iet labi un interesanti.

Mīļš paldies par Iepazīšanās vakara vadīšanu Kikai Nīgalei un Mārai Ast!

Vakars turpinājās ar dančiem, ko pavadīja orķestris ar Rasu Rozi—dūdas, Laimu Dimanti - akordeons, Ariānu Ūli - mandolīna, Kristīnu Vītoliņu un Olafu Alversonu – ģitāra.

Būs laba nedēļa!

Svecīšu dievkalpojums

Starp Kastkiļu 3x3 nometnes skaistām tradīcijām ir Svecīšu dievkalpojums. Dalībnieki izvēlējās to noturēt uz ēdamzāles balkona ar skatu krēslā uz kalnu un bērza krustiem.

Linda Sniedze Taggart, Ročesteras un apkārtnes diakone, mūs novadīja skaistās pārdomās par kontemplatīvo lūgšanas stilu, minot holandiešu Henriju Novenu (Henri Nouwen), kas esot visiecīnātākais autors garīdzniekiem. Linda ņēma rokā ratu un izmantoja Doroteja no Gāsas metaforu, kas 6. gadu simtenī mācīja par pasaules apli, Dievu centrā, un cilvēki kā spieķīši visapkārt. Jo vairāk tuvojamiem Dievam, jo tuvojamiem citiem – un jo vairāk tuvojamiem citiem, tuvojamiem - Dievam. Aizdedzinot svecītes, Linda mums iemācīja uz trim balsīm nodziedāt “Kyrie, eleison.” To varot darīt tikai ar latviešiem.

Kontempletīvais lūgšanas gars turpinājās noliekot svecītes ēdamzāles priekšā un dziedot iemīļotas dziesmas. Pēc tam sekoja Jantas Mežas informācija

par
Stāsta
segu.

Valters Nollendorfs

Pie mums uz vienu vakaru bija ieradies Latvijas Okupācija muzeja biedrības priekšsēdis Valters Nollendorfs. Viņš mums pastāstīja par Okupācijas muzeja nozīmi, pēdējā laika notikumiem, un izveda cauri izplānotām izstādēm Nākotnes namā. Viņa dzejā visspēcīgāk atspoguļojas OM gars:

Ir karogs.

Stāsti ir.

*Ir maizes donā
paglabāta zemes doma.*

*Kad savas zemes nav,
kad zeme nav vairs sava,
ir zemes zīmes,
simboli un mīti,
kas saauž kopā mūs,
lai kur mēs izkaisīti.*

Ir karogs.

Stāsti ir.

*Ir maizes dona
un sauja dzimtās zemes
iz mūžības uz mūžību
mums visur līdzī.*

(V. Nollendorfs)

Šodien 92 gadu vecumā mūžībā aizgājis Gunārs Birkerts, arhitekts un projektētājs Latvijas Nacionālajai bibliotēkai un Okupācijas muzeja Nākotnes namam.

<http://latviesiem.co.uk/?ct=komentari&fu=read&id=1377&start=1>

Stāstu sega - mūsu dāvana Latvijai tās simtgadē

Jau gandrīz gadu atpakaļ mūzejs "Latvieši pasaulē" (saīsinājumā LaPa) uzsāka darbu pie dāvanas Latvijai tās simtgadē - lielzmēra tekstilmozaīkas segas (*patchwork quilt*), gatavotu no kvadrātiņiem, ko veidojam mēs, ārzemju latvieši. Šonedēļ arī mūsu nometnes dalībniekiem ir iespēja piedalīties šīs dāvanas gatavošanā. Izmantosim to!

Kvadrātiņa saturs var būt visdažādākais, bet galvenais, lai tas vēsta par Jūsu saistību ar Latviju. Tas varētu parādīt kaut ko, kas Jums ir sevišķi tuvs jeb mīļš Latvijā. Varbūt tas vēstīs par Jūsu vai Jūsu ģimenes izceļošanas stāstu. Jūs arī varat viedot kvadrātiņu kāda mīļa cilvēki piemiņai, vai to godinot. Sašūti skaistā, lielā segā, kvadrātiņi vēstīs par visiem mums kopumā, cik izdomas bagāti, cik koši, un cik daudzi mēs esam ārpus Latvijas.

Kvadrātiņi ir jānosūta uz Latvijas Nacionālo bibliotēku līdz 30. augustam, kopā ar informāciju, kur ir Jūsu vārds un uzvārds, valsts, kur kvadrātiņš tika darināts, un īss apraksts par Jums un Jūsu dzīvi - Jūsu saistību ar Latviju vai arī ko Jūs ar kvadrātiņu gribat pavēstīt.

Līdz šī gada beigām kvadrātiņi tiks sašūti lielā segā un klāt pierakstītā informācija tiks ievadīta datu bāzē. Jau ar 2018. gada janvāri sega multimediju formātā sāks savu ceļojumu pa Latviju. Apmeklētāji varēs ne tikai izbaudīt segas krāšņumu, bet arī uz datoriem izlasīt informāciju par jebkuru interesējošo kvadrātiņu. Veselu mēnesi, arī

Dziesmu un Deju svētku laikā, sega tiks izstādīta goda vietā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Pēc 2018. gada beigām sega ieies mūzeja LaPa krājumā.

Stāstu segas starpievirzi vada projekta mākslinieciskā vadītāja Janta Meža. Nodarbība notiek telpā aiz ēdamzāles. Viņai ir daudz un dažādi materiāli, uz kā un ar ko veidot kvadrātiņus. Viņa arī palīdz izdomāt vislabāko veidu, kā īstenot katra vīziju. Pirmajā dienā tur ar lielu iedvesmu strādāja tie, kas jau bija sava kvadrātiņa ideju izdomājuši mājās. Gaidām visus, it visus šī gada 3x3 nometnes Katskiļos dalībniekus, lai sega iznāktu tiešām krāšņa, par ko mēs visi varētu būt lepnī.

Projektu vada Aija Abene un atbalsta Latvijas Valsts Kultūrkapitāla Fonds, Latvija-100, ASV vēstniecība Latvijā, ALA Kultūras Fonds, un Latviešu Fonds, Inc.

Lūdzu ievērojiet, ka **iesūtīšanas termiņš ir 30. augusts!**

Adrese: "Latvieši pasaulē", Latvijas Nacionālā bibliotēka, Mūkusalas 3, Rīga, LV-1423, Latvija.

Maija Hinkle

Pauls Pilmanis uzveda 29 kāpējus pirmajā kalnu kāpienā uz *Codfish Point*. Bērnu nodarbību vadītājas Kristīna Vītoliņa un Ariāna Ūle savu bērnu pulku veda līdz. Viņu gādībā ir astoņi bērni no četri līdz trīspadsmit gadu vecumam, kaut mazais Kalvītis neuzrāpās viņiem līdz kalnā.

Te redzams Silvāns kokā, un kā bērni novērtē skatu no kalna virsotnes.

Daiļrade 2017

Atvērtā katru dienu Pirmajā mītnē no 1-3 un no 5-7, sestdien no 11-4

Piedalās:

Dzintra Alversone – kartiņas
 Lilita Berga – Aleksandra Pariņa koku darbi un kartiņas
 Edgars Skulte – rotas
 LaPa Muzejs un Maija Hinkle – grāmatas
 Austris Mangulis – T-krekli un kalendāri
 Maija Laiviņa – koka darbi un rokdarbi
 Taina Laiviņa – kartiņas
 Aina Priedīte – kartiņas
 Wenchstock – T-krekli, kartiņas
 Andris Rūtiņš – grāmatas & rotas
 Brigita Vīksniņa – Alignment Sequence
 Jauni CD

Imanta Dimanta

Land of Dreams – Bruno Skulte

Aleksandrs (Saša) Pariņš (1923-2012) bija izcils rotkalis, prievīšu audējs un kokgriezējs. Ilgus gadus viņš mācīja rotkalšanu latviešu nometnēs - Beverīnā, Gaŗezerā, un Katskiļos. Viņam patika atdarināt tautas tradicionālos priekšmetus, rakstus, audumus. Lilita Berga pārdod Sašas atlikušos koka darbus par labu Sašas atraitei, kura dzīvo pensionāru namā Ohaio. Ir kokles, kausi un sprēsliņas... visi

pērkami
 nometnes mākslas
 veikaliņā *Daiļrade*
 pirmajā mītnē.

Pateicamies Latvijas Republikas Kultūras Ministrijai par 3x3 nometnes atbalstu ārzemēs četru lektoru ceļa naudas segšanai.

Pārstrādāšana?

Viens otram tā jautājam cilājot iztukšotu ūdens pudeli, dzēriena bundžu, vai izlietotu papīra rulli. Mājās pierasts šķirot, tādēļ meklējam norādījumus. Saimniece Dace skaidro, ka virtuves pārpalikumus ik pa dažām dienām aizved. Šķiro stiklu, skārdus, plastmasu un kartonu, bet ne papīra loksnes un ruļļus. Gaidām saimnieces lēmumu par mūsu turpmāko šķirotavu!

Māra Vīksniņa

P.S. Redakcijas birojā ir kaste pārstrādājamiem papīriem.

Jaunākais dalībnieks
 Kalvītis atradis tārpiņu.

Sirsniņi patiecamies mūsu ziedotājiem!

Sigrīda & Visvaldis Dzeņi

Gunta Harvey

3x3 mājas lapa — www.3x3.lv

Redaktore: Maira Bundža

Foto: Lilita Bergs, Maira Bundža, Guna Kriškāne, Kika Nīgale, Inta Sīpoliņa-Zobs, Kristīne Vītoliņa, Māris Zariņš

Avīzes galva: Austris Mangulis

Korektore: Janta Meža